ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Үенч сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2022/155/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2023 он	Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn Аудитор: С.Оюунжаргал Утас: 99911390 Цахим хаяг: Oyunjargais@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ .... **Error! Bookmark not defined.**

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА..12

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 12

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин...12

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал...12

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.......13

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 13

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт 14

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл...14

3.5.3 Нэмэлт төсөв 14

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн... **Error! Bookmark not defined.**

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 14

4.1 Ерөнхий зүйл 14

4.2 Материаллаг байдал 15

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 15

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 15

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт......................................15

4.5 Завсрын аудитын талаар 2022 онд завсрын аудит хийгдээгүй, өмнөх оны зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хянасан. 15

4.5.1 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн.....15

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 16

5.1 Залруулсан алдаа...

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2023.02.13 № 02/17

танай ____________-ны №____________-т

ҮЕНЧ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.УУГАНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Үенч сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Үенч сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрүүл мэндийн төв нь урьд жилүүдэд тусгай зориулалтын шилжүүлэг буюу улсын төсвөөс шууд санхүүждэг байсан ба тайлант хугацаанд эрүүл мэндийн даатгалын сангаас үзүүлсэн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний тарифаар санхүүждэг болсон байна. Ингэснээр нэг иргэнээр тооцсон санхүүжилт, үндсэн тусламж үйлчилгээний санхүүжилт, нэмэлт орлогын эх үүсвэрээр санхүүжих зарчимд шилжсэн байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

2022 онд нийт 6648 иргэдэд амбулаторын үзлэг хийж 407 үйлчлүүлэгчийг хэвтүүлэн эмчилж 2811 ор хоног, дундаж ор хоног 6.7 байна.

Тус байгууллага нь тайлант онд 10 зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх 70 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаж, биелэлтийг 92.5 хувийн биелэлттэй гэж дүгнэсэн байна.

0210????5

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

8417143692

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**73,697,425.41**	**192,286,731.91**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	00.00	101,645,756.54
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	00.00	00.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	00.00	101,645,758.54
3121	**Төгрөг**	00.00	101,645,758.54
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	101,645,758.54
33	**АВЛАГА**	29,521,253.41	300,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,469,253.41	300,000.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	28,052,000.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	44,176,172.00	90,340,973.37
351	**Түүхий эд материал**	16,787,826.00	55,749,530.26
35110	Тусгай зориулалттай материал	00.00	00.00
35130	Эм боох материал	16,787,826.00	55,749,530.26
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	00.00	00.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	00.00	00.00
354	**Хангамжийн материал**	27,388,346.00	34,591,443.11
35410	Бичиг хэргийн материал	85,800.39	662,900.00
35420	Аж ахуйн материал	48,900.00	62,000.00
35460	Хүнсний материал	129,352.50	1,147,250.00
35470	Бусад хангамжийн материал	27,124,293.11	32,719,293.11
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	00.00	00.00
36900	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**456,286,334.99**	**473,592,408.69**
37	**УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**	00.00	00.00
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	456,286,334.99	473,592,408.69
391	Газар	00.00	00.00
392	**Биет хөрөнгө**	444,286,334.99	461,592,408.69
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	391,756,035.47	382,420,908.60
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-66,504,414.20	-67,854,845.25
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	96,679,444.00	66,533,738.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,568,333.08	-26,069,443.96
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	187,288,570.60	216,807,658.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-141,239,985.44	-142,500,839.80
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	47,793,297.00	44,843,389.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-34,898,279.36	-25,568,156.50
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	12,980,000.00	12,980,000.00
39217	Ном	00.00	00.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	12,000,000.00	12,000,000.00

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,000,000.00	12,000,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	00.00
394	**Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/**	00.00	00.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**529,983,760.40**	**665,879,140.60**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,864,366.73**	**00.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1,864,366.73	00.00
413	**Өглөг**	1,864,366.73	00.00
4136	**Бусад өглөг**	1,864,366.73	00.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	788,921.00	00.00
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	1,075,445.73	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**528,119,393.67**	**665,879,140.60**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	528,119,393.67	665,879,140.60
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	247,668,384.00	247,668,384.00
51101	Өмч: - төрийн	247,668,384.00	247,668,384.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	9,458,718.00	158,189,961.93
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	9,458,718.00	20,430,215.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	137,759,746.93
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	270,992,291.67	260,020,794.67
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**529,983,760.40**	**665,879,140.60**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**705,853,108.60**	**811,397,860.87**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**94,030,689.60**	**62,013,091.80**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	78,372,229.60	62,013,091.80
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	78,372,229.60	62,013,091.80
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	370,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	78,372,229.60	61,643,091.80
122	**Тусламжийн орлого**	15,658,460.00	00.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	15,658,460.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**184,389,319.00**	**749,384,769.07**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	427,433,100.00	00.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	128,331,803.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	100,279,803.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	22,424,800.00	39,634,749.07
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	22,424,800.00	39,634,749.07
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	33,632,716.00	709,750,020.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	662,986.00	00.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	32,969,730.00	709,750,020.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**642,000,057.76**	**673,431,863,93**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**642,000,057.76**	**673,431,863,93**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	610,737,071.76	671,831,863.93
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	360,234,822.67	377,864,367.46
210101	Үндсэн цалин	345,082,419.03	208,037,022.00
210102	Нэмэгдэл	15,152,403.64	130,150,577.11
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	4,256,998.35
210104	Урамшуулал	00.00	35,419,770.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	45,280,958.13	50,175,461.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,280,958.13	34,395,254.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	4,019,459.86
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00.00	3,137,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	784,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00.00	7,839,247.82
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	19,897,016.00	35,044,549.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,532,016.00	2,786,134.07
210302	Түлш, халаалт	17,365,000.00	32,088,415.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	170,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	45,267,740.06	50,868,770.39
210401	Бичиг хэрэг	2,660,741.06	6,627,940.39
210402	Тээвэр, шатахуун	34,102,915.00	33,141,020.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,406,000.00	1,857,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,068,084.00	4,622,950.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	30,000.00	4,618,960.00
2105	**Нормативт зардал**	80,191,423.50	84,017,267.04
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	68,026,776.00	73,033,714.54
210502	Хоол, хүнс	10,239,947.50	10,983,552.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,924,700.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,492,000.00	7,701,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,492,000.00	2,800,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	2,750,000.00
210604	Урсгал засвар	00.00	2,151,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,284,960.00	2,102,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,284,960.00	2,102,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	595,450.00	6,881,490.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	4,169,840.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	200,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	290,450.00	361,950.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	152,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	25,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	1,910,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	159,600.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	00.00	128,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	56,492,701.40	57,176,958.29
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,288,195.00	15,303,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	45,204,506.40	41,873,758.29
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	00.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	31,262,986.00	1,600,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	31,262,986.00	1,600,000.00

213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	662,986.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	30,600,000.00	1,600,000.00
226001	Гадаад эх үүсвэрээр	00.00	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**63,853,050.84**	**137,965,996.94**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	00.00	206250.01
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	206250.01
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	-206250.01
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**63,853,050.84**	**137,759,746.93**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**583,790,719.00**	**777,806,769.07**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**00.00**	**370,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	00.00	370,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	00.00	370,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	370,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**583,790,719.00**	**777,436,769.07**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	00.00	00.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	427,433,100.00	00.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	100,300,103.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	100,300,103.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	22,424,800.00	39,634,749.07
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	22,424,800.00	39,634,749.07
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	00.00	00.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	33,632,716.00	737,802,020.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	662,986.00	00.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	32,969,730.00	737,802,020.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**583,790,719.00**	**676,161,010.53**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**583,790,719.00**	**676,161,010.53**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**552,527,733.00**	**674,561,010.53**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	357,069,720.00	378,513,547.46
210101	Үндсэн цалин	205,425,357.25	208,779,673.00
210102	Нэмэгдэл	126,863,607.75	130,057,106.11
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,961,000.00	4,256,998.35
210104	Урамшуулал	19,819,755.00	35,419,770.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	49,418,883.00	49,432,474.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,656,983.00	33,659,674.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,440,500.00	3,938,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,752,400.00	3,158,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	688,100.00	788,900.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,880,900.00	7,886,800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	21,196,700.00	35,044,549.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,775,300.00	2,786,134.07
210302	Түлш, халаалт	16,975,000.00	32,088,415.00
210303	Цэвэр, бохир ус	446,400.00	170,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	35,881,500.00	48,815,520.00
210401	Бичиг хэрэг	1,156,500.00	4,584,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,225,000.00	32,940,020.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,000,000.00	1,857,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,500,000.00	4,791,350.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	00.00	4,641,900.00
2105	**Нормативт зардал**	40,986,735.00	114,770,078.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	30,986,735.00	97,126,628.00
210502	Хоол, хүнс	8,000,000.00	11,258,450.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	6,385,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,228,100.00	11,630,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,000,000.00	7,079,800.00
210604	Урсгал засвар	1,228,100.00	2,151,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,708,000.00	2,102,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,708,000.00	2,102,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,437,500.00	7,350,530.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	4,369,840.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	200,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	361,950.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	152,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	25,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	1,910,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	159.600.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	832,500.00	128,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	00.00	269,040.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	42,600,595.00	26,901,512.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,600,595.00	26,901,512.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**31,262,986.00**	**1,600,000.00**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	00.00	00.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	00.00	00.00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	00.00	00.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	31,262,986.00	1,600,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	00.00	00.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	662,986.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	30,600,000.00	1,600,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**00.00**	**101,645,758.54**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	101,645,758.54
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	101,645,758.54

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	247,668,384.00	270,992,291.67	-24,088,530.86	494,572,144.81
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**247,668,384.00**	**270,992,291.67**	**-24,088,530.86**	494,572,144.81
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-30,326,101.98	-30,326,101.98
C08	**2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**247,668,384.00**	**270,992,291.67**	**9,458,718.00**	528,119,393.67
D01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**247,668,384.00**	**270,992,291.67**	**9,458,718.00**	528,119,393.67
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	10,971,497.00	10,971,497.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**247,668,384.00**	**270,992,291.67**	**20,430,215.00**	539,090,890.67
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-10,971,497.00	00.00	-10,971,497.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	137,759,746.93	137,759,746.93
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**247,668,384.00**	**260,020,794.67**	**158,189,961.93**	665,879,140.60

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	767,928,500.00	676,161,010.53
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	767,928,500.00	676,161,010.53
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	766,328,500.00	674,561,010.53
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	386,715,700.00	378,513,547.46
210101	Үндсэн цалин	200,178,000.00	208,779,673.00
210102	Нэмэгдэл	147,149,500.00	130,057,106.11
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,744,000.00	4,256,998.35
210104	Урамшуулал	32,644,200.00	35,419,770.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	48,339,200.00	49,432,474.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,356,700.00	33,659,674.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,741,200.00	3,938,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,000,800.00	3,158,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	749,200.00	788,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,491,300.00	7,886,800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	42,510,700.00	35,044,549.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,775,300.00	2,786,134.07
210302	Түлш, халаалт	38,289,000.00	32,088,415.00
210303	Цэвэр, бохир ус	446,400.00	170,000.00
210304	Байрны түрээс	00.00	00.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	61,376,000.00	48,815,520.00
210401	Бичиг хэрэг	4,900,000.00	4,584,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	44,201,000.00	32,940,020.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,833,500.00	1,857,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,041,500.00	4,791,350.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,400,000.00	4,641,900.00
2105	**Нормативт зардал**	166,477,700.00	114,770,078.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	143,644,300.00	97,126,628.00
210502	Хоол, хүнс	15,999,900.00	11,258,450.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,833,500.00	6,385,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,044,600.00	11,630,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,416,500.00	7,079,800.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,200,000.00	2,400,000.00
210604	Урсгал засвар	3,428,100.00	2,151,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,261,500.00	2,102,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,261,500.00	2,102,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,554,500.00	7,350,530.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,350,000.00	4,369,840.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	533,500.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	425,000.00	361,950.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	113,500.00	152,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	35,500.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,950,000.00	1,910,000.00
210807	Газрын төлбөр	200,000.00	159,600.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	647,000.00	128,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	300,000.00	269,040.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	33048600.00	26901512.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,048,600.00	26,901,512.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1600000.00	1600000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,600,000.00	1,600,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,600,000.00	1,600,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	767,928,500.00	777,806,769.07
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	00.00	00.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	47,178,000.00	39,634,749.07
132001	Орон нутгийн төсвөөс	47,178,000.00	39,634,749.07
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	720,750,500.00	737,802,020.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	720,750,500.00	737,802,020.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	00.00	370,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	370,000.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	101,645,758.54

6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	00.00	00.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	01.00	01.00
610001	Төсвийн байгууллага	01.00	01.00
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	00.00	00.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	25.00	25.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	19.00	19.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	04.00	04.00
620004	Гэрээт ажилтан	01.00	01.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Үенч сумын Эрүүл мэндийн төв нь хүн амд үзүүлэх эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээг чанартай, тэгш хүртээмжтэй хүргэж, Эрүүл аж төрөх ёсыг хэвшүүлэх замаар ард иргэдийнхээ дундаж наслалтыг уртасгах эрхэм зорилгыг тодорхойлж

Эрүүл мэндийн яамнаас Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах жил болгон зарласантай холбогдуулан тусламж үйлчилгээний чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах үйл ажиллагааг зорилго болгон ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрдөх Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль шинээр батлагдаж мөрдөж эхэлсэн байна. Дараах тогтоолуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.Үүнд:

- *Засгийн газрын 2022оны 107 дугаар тогтоолоор "Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай "*
- *Засгийн газрын 2020 оны 11 дүгээр сарын 183 тоот "бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай "*
- *Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 10 тоот "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах арга хэмжээний тухай"*

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Үенч сумын Эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд ДУНД гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналтгүй гэж үзлээ

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Үенч сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 135.8 сая төгрөгөөр буюу 26 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	101.6	101.6
Авлага	29.5	0.3	(29.2)
Бараа материал	44.2	90.3	46.1
Үндсэн хөрөнгө	456.3	473.6	17.3
Нийт хөрөнгө	**530.0**	**665.8**	**135.8**
Өр төлбөр	1.9	-	(1.9)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	528.1	665.8	137.7
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**530.0**	**665.8**	**135.8**

Дансны үлдэгдэлд гарсан дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- ✓ Байгууллага нь гүйцэтгэлээр санхүүждэг болсны дагуу Сангийн яамны 2022 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 18 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн чиглэлийн дагуу мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 101.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.
- ✓ Өмнөх онд аймгийн эрүүл мэндийн даатгалын сангаас төлбөртэй үйлчилгээний авлага 28.1 сая төгрөг байсныг тайлант онд санхүүжилтээр авч барагдуулсан. Тайланд онд үлдэгдлээр тайлагнасан 0.3 сая төгрөгийн авлага нь ажиллагсдаас авах авлага байна.
- ✓ Бараа материал 46.1 төгрөгөөр өссөн нь Гүйцэтгэлээр санхүүжилт авч байгаатай холбоотой 3 сарын эмийн нөөц бүрдүүлсэн, тайлант хугацаанд Эрүүл мэндийн газраас үнэ төлбөргүй сая төгрөгийн бараа материал өгсөнтэй холбоотой байна.
- ✓ 2022 онд төсвийн хөрөнгөөр проктер, өнгөт принтер, зөөврийн компьютер, сандал, эм хадгалах хөргөгч, хандиваар мотоцикл 3, компьютер 4, толгойны аппарат, ОНХС-аар 3 компьютер, өнгөт принтер гэх мэт хөрөнгүүд нэмэгдэж, 42.3 сая төгрөгийн элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгийг сумын ИТХ-ын 8/12, 10/04 тогтоолын дагуу акталж 10/05 тогтоолоор 30.0 сая төгрөгийн анхны өртөгтэй авто машиныг сумын ЗДТГ-т шилжүүлсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны орон нутгийн төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 47.2 сая төгрөг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 720.7 сая төгрөг бүгд 767.7 сая төгрөгөөр төсөвлөн төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлж 767.7 сая төгрөгөөр баталсан.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 738.2 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 39.6 сая төгрөг нийт 777.8 сая төгрөгийн санхүүжилт авч орон нутгийн төсвөөс 7.6 сая төгрөгийн санхүүжилт дутуу авсан байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	71602/80302-нэг иргэнд ногдох норматив	448.4	448.4	-	100.0
2	71602/81603-Үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээ	227.5	244.9	(17.4)	107.6483516
3	71602/83603-дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	44.7	44.7	-	100.0
4	71602/80101-тогтмол зардал	44.7	37.2	7.5	83.2
5	71602/80112	2.4	2.4	-	100.0
ДҮН		**767.7**	**777.6**	**(9.9)**	**95.2**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тухайн тайлангийн жилд нэмэлтээр орлого, зарлагын гүйлгээ гараагүй болно.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Үенч сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг аудитор С.Оюунжаргал 2023 оны 02 дугаар сарын 08-нээс 02 дугаар сарын 12–ны хооронд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ний өдрийн 02 албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны орлого үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 642.0 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 9.6 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 7.7 сая төгрөгөөр тогтоосон байсныг 2022 оны орлого үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1.5 хувиар буюу 10.1 сая төгрөг, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 8.1 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоов.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллага хуулиар хориглосон зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим системд тендерт таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын гүйлгээ 24-гүйлгээнээс 2 гүйлгээ мэдээллэж, үр дүн урамшуулалтай холбоотой гарсан шийдвэрийг мэдээллээгүй зөрчил илэрлээ

4.5 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар 1,7 сая төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 28.0 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж өгөгдөж биелэлтийг 100 хувь ханган ажилласан байна.

Хүснэгт 3 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	2	1.7	2	1.7	100.0
Зөвлөмж	1	28.0	1	28.0	100.0
Нийт дүн	**3**	**29.7**	**3**	**29.7**	**100.0**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар онцлон анхаарах асуудал аудит хийх явцад эмийн анхан шатны баримт ирүүлээгүй тул анхааран үзэх шаардлагатай гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 30.0 сая төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 30.0 сая төгрөгийн алдааг залруулаа.Үүнд: Орон нутгийн өмчийн албатай зөвшилцөхгүйгээр байгууллагын балансад бүртгэлтэй Хантер машиныг сумын Засаг даргын тамгын газарт шилжүүлснийг буцаан байгууллагын дансанд бүртгүүллээ.

Аудитаар нийт 7.2 сая төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 7.2 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Зөвлөмж

5.1.1 Цалин хөлстэй холбоотой

Илрүүлэлт Байгууллагын албан хаагчдад урамшуулалт цалин давхардуулж олгосон, илүү цагийн нэмэгдэл хөлс олгохдоо засгийн газрын 382 тогтоолын дагуу тооцоогүй зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай хэмнэлтэй байхаар төлөвлөх" Монгол улсын засгийн газрын 382 тоот тогтоолын Төрийн захиргааны болон төрийн үйлчилгээний албан хаагчид нэмэгдэл хөлс олгох журмын 3 дугаар зүйл "Төрийн албан хаагч энэ журмын хавсралтаар баталсан "Нэмэгдэл хөлс тооцож олгох хуудас"-ны дагуу илүү цагаар, долоо хоногийн амралтын өдрөөр, нийтээр амрах баяр ёслолын өдрөөр, шөнийн цагаар ажилласан үндэслэл, гүйцэтгэсэн ажлын гол агуулга, нэмэгдүүлсэн цалин хөлсний тооцоог нэгжийн даргаар хянуулж баталгаажуулсны үндсэн дээр байгууллагын дарга зөвшөөрөл олгосны дараа санхүүд хүргүүлнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж Шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөн ажиллаж 5 сая төгрөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын гүйлгээ, хөрөнгө зарцуулахтай холбоотой шийдвэрийн мэдээллийг бүрэн байршуулж хэвших

5.1.2 Шилэн данстай холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт Шилэн дансны мэдээллийн тулгалтаар цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 24 гүйлгээ хийгдсэнээс 2 гүйлгээг нэгдсэн цэст

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

мэдээлсэн, Эрүүл мэндийн төвийн даргын 9 удаагийн үр дүн, шагнал урамшууллын шийдвэрийг мэдээллээгүй Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д" Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдэгдлийг тогтмол мэдээлнэ" хуулийн заалтыг зөрчсөн байна

Өгсөн зөвлөмж Шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөн ажиллаж 5 сая төгрөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын гүйлгээ, хөрөнгө зарцуулахтай холбоотой шийдвэрийн мэдээллийг бүрэн байршуулж байх

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		Дүн	Тоо	
Орон нутгийн өмчийн газар зөвшилцөхгүйгээр Байгууллагын балансаас Засаг даргын тамгын газарт Хантер машин шилжүүлсэн	1.0	-	1.0	30.0	-	-	1.0	30.0	-	-
Дүн	1.0	-	1.0	30.0	-	-	1.0	30.0	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/ сая төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Үүнээс							
	Нийт алдаа		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Байгууллагын албан хаагчдад урамшуулалт цалин давхардуулж олгосон, илүү цагийн нэмэгдэл хөлс олгохдоо Засгийн газрын 382 тогтоолын дагуу тооцоогүй	1	7.2					1	7.2
Дүн	**1**	**7.2**	-	-	-	-	**1**	**7.20**

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны мэдээллийн тулгалтаар цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 24 гүйлгээ хийгдсэнээс 2 гүйлгээг нэгдсэн цэст мэдээлсэн, Эрүүл мэндийн төвийн даргын 9 удаагийн үр дүн, шагнал урамшууллын шийдвэрийг мэдээллээгүй	-	-	-	-	-	-	1.0	-
Дүн							1.0	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Алдаа илрээгүй	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн								
Нийт дүн								

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:

АУДИТОР: С.ОЮУНЖАРГАЛ